

villige Stemning, som stedse har gjort sig gjældende i Rigsdagens Afdelinger overfor nye Jernbaneanlæg, ogsaa er tilfede nu, og jeg har altsaa ikke Grund til at vente Andet, end at dette Forslag vil blive modtaget med Velvillie, og at dets Behandling, trods den meget fremrykkede Tid, vil kunne blive tilendebragt i denne Samling, Noget, som jeg vilde sætte ganske særdeles Pris paa.

Jythen-Abeler: Meget af det, som jeg til Indledning vilde have sagt, har den høitærede Indenrigsminister allerede udtalt. Jeg vil blot tillade mig at tilføie, at der er blevet nedsat et Udvalg i Holbæk Amt for at fremme denne for Amtet saa vigtige Sag, og at dette Udvalg to Gange har henvendt sig til det sjællandske Selskab med Opfordring til det om at søge Concession til Anlæg af en Bane i Holbæk Amt, men begge Gange faaet Afslag, idet der er blevet udtalt, at Jernbaneselskabet idetmindste ikke for Tiden vilde see sig istand til at fremme denne Sag. Da nu Udvalget meente, at det paa denne Maade kunde trække længe ud, og at Tiden var kostbar, besluttede man sig til selv at tage Sagen i sin Haand, og man androg derpaa hos Indenrigsministeren om hans formaaende Medvirkning til at fremme denne Sag og om, at Concessionen maatte blive meddeelt til Udvalget. Man kan ikke være den høitærede Minister noksom taknemmelig for den Smødekommens, han har vist, idet det jo fulgte ganske af sig selv, at den høitærede Minister ikke vilde lade sig nøie med løse og smukke Talemaader, men forlangte, at der skulde tegnes et saa stort Beløb til de eventuelle Actier, at der kunde være rimelig Udsigt til, at de nødvendige Pengemidler kunde komme tilfede, og der blev da i saa Dage, som allerede berørt af den høitærede Minister, tegnet næsten 400,000 Rbd. Disse Penge ere dog ikke alene tegnede med Hensyn til den indirecte Nytte, som Amtet upaatvivlelig vilde have af denne Bane; nei, de ere tegnede i den sikre Overbeviisning, at der ikke vil gaae lang Tid hen, inden disse eventuelle Actier ville give et rimeligt Udbytte, og denne Overbeviisning støttede man paa, at Holbæk Amt er et rigt, frugtbart og vel-

dyrket Amt, og at Agerbruget der staaer paa et forholdsvis høit Trin. Holbæk Amt indeholder 24,577 Tdr. Hartkorn; der lever herved 90,000 Mennesker i Amtet, idet der næsten er 3,000 Mennesker paa hver Quadratkil; der virker 3 Sparekasser i Amtet, og Amtets Beboeres Indstud i disse Sparekasser andrager omtrent 3 Millioner Rbd., hvilke Penge hovedsageligen tilhøre de mindre Egenomsbefiddere og Brugere samt Arbejdsclassen. Der bliver hvert Aar i Gjennemsnit transporteret 50,000 Tdr. Sæd til Kjøbenhavn, og der er 100 Fragtmænd i Amtet, som ugentlig transportere Varer frem og tilbage imellem Amtet og Kjøbenhavn, foruden hvad Beboerne paa deres egne Bogne selv befordre til Torvet i Kjøbenhavn. Jeg troer, at den høitærede Minister i sin Tid anslog den Godtgjørelse, som det efter hans Mening vilde være passende for Amtet at give for Bommernes Ophævelse i gamle Kjøbenhavns Amt, til 700 Rbd. Uden at jeg for mit Vedkommende vil slaae denne Sum fast, er det dog sikkert, at det er meget Gods, der transporteres paa Bogn mellem Amtet og Kjøbenhavn. Fra Holbæk gaaer der 3 Seilskibe i stadig Paquetfart til Kjøbenhavn; disse tre Skibe indeholde 50 til 60 Commercelæster, og foruden dem er der mange andre Fartøier, som leilighedsvis transportere Gods frem og tilbage. Dampskibet „Ydun“ har fundet sin Regning ved at befare Holbæk og Nykjøbing en Gang ugentlig og en Gang ugentlig Kallundborg, og hvad Persontransporten angaaer, er der to Gange daglig Dagpost imellem Holbæk og Næsby, en Gang daglig imellem Kallundborg og Slagelse og 3 Gange ugentlig imellem Kallundborg og Holbæk. Dertil vil nu endelig komme den jydsk Trafik, thi Veien over Kallundborg er jo den gamle Bei imellem Sjælland og Sylland, og det er først, efterat Jernbanen til Korsør er bleven anlagt, at den har forandret sig. Men denne gamle Bei vil aabne sig igjen ved Jernbanen igennem Holbæk Amt, og denne vil have Betydning baade som mercantil Bei, som Postvei og som militair Bei og tilfælle ogsaa for Persontransporten, da den jo er kortere end Veien over Korsør, hvortil kom-